

GMINA
DOPIEWO

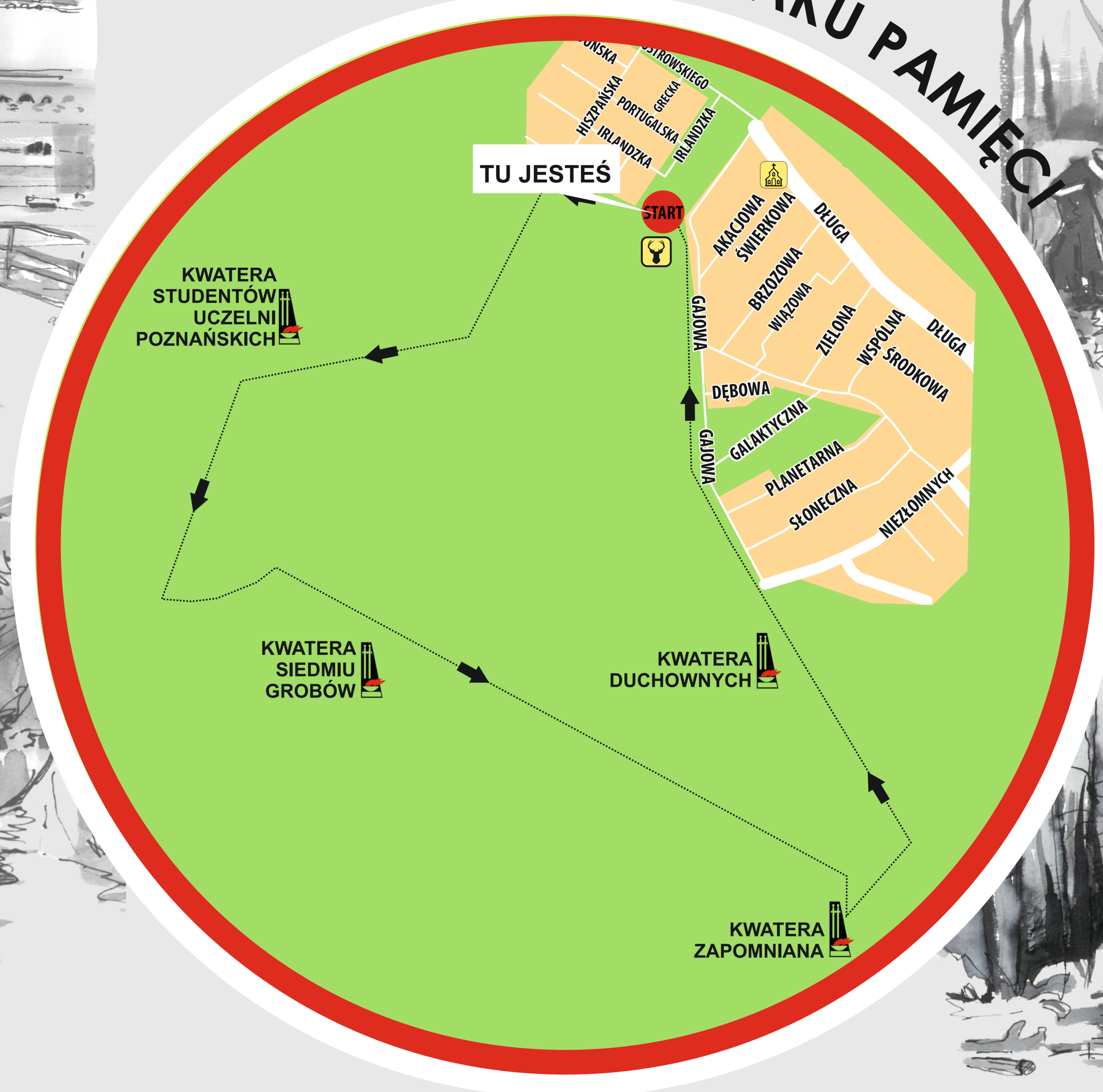

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

LASY ZAKRZEWSKO - PAŁĘDZKIE SZLAK PAMIĘCI NARODOWEJ

MAPA SZLAKU PAMIĘCI

W tych lasach, w latach 1939 – 1942 niemieccy okupanci w masowych i tajnych egzekucjach zamordowali kilka tysięcy Polaków z Wielkopolski. Byli to: powstańcy wielkopolscy, profesorowie Uniwersytetu Poznańskiego, studenci, harcerze, nauczyciele, duchowni, ziemianie, urzędnicy, działacze społeczni i polityczni. Zginęli tylko dlatego, że byli Polakami.

Mordów na polskich obywatelach dokonywali funkcjonariusze niemieckich grup operacyjnych – Einsatzgruppen. Działy one w ramach ludobójczej operacji o kryptonimie „Tannenberg”. Zadaniem tych formacji była fizyczna eliminacja polskich warstw przywódczych w pierwszych miesiącach drugiej wojny światowej. Od 1940 r. akcji likwidacyjnych dokonywali funkcjonariusze poznańskiego Gestapo. Współsprawcami tych mordów byli niemieccy mieszkańcy Zakrzewa i okolic.

W połowie 1944 r. w celu zatarcia śladów zbrodni, ciała ofiar zostały przez Niemców wydobyte z mogił i spalone na specjalnych, drewnianych stosach. Szczątki zostały ponownie pochowane. Akcję przeprowadziło niemieckie Sonderkommando Legath w ramach „Akcji 1005”.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej w lasach Pałędzie, Dąbrówka k. Zakrzewa odnaleziono i zidentyfikowano osiemnaście masowych mogił. Część z nich upamiętniono. Są to: Kwatera Duchownych, Kwatera Siedmiu Grobów, Kwatera Studentów Uczelni Poznańskich i Kwatera Zapomniana. Dokładna ilość pomordowanych Polaków w tych lasach nie jest znana. Szacuje się, że zamordowano tu od kilku do kilkunastu tysięcy ofiar.

A few thousands of Poles from the Greater Poland region were murdered by the Nazi soldiers in mass and secret executions between 1939 and 1942 in the woods surrounding villages of Pałędzie, Dąbrówka and Zakrzewo. The victims were teachers, professors, students, scouts, the clergy, political and social activists. They were only killed because of their nationality.

The murders were committed by German officers of the police forces – Einsatzgruppen. These formations were responsible for eliminating potential leaders of Polish society in the first months of the war. After 1940 members of Gestapo in Poznan, along with the German citizens living in Zakrzewo joined the process.

In 1944 to remove any traces of the murders, the bodies of victims were extracted from the mass graves and then burned by German special forces called Sonderkommando Legath, as a part of “Action 1005”. The remains were scattered in the woods to be lost forever.

Since the finish of the Second World War eighteen mass graves have been discovered and identified in the woods surrounding villages of Pałędzie, Dąbrówka and Zakrzewo. Some of them have been turned into memorial sites. Their names are as follows: The Quarter of the Clergy, The Quarter of the Students, The Forgotten Quarter and The Seven Graves Quarter. The exact number of people that were killed in those woods is unfortunately unknown.

In diesen Wäldern ermordeten die deutschen Besatzer zwischen 1939 und 1942 mehrere tausend Polen aus dem Gebiet des heutigen Wielkopolskie stammend im Rahmen von geheimen und Massenhinrichtungen. Es waren: Aufständische vom Großpolenaufstand, Professoren der Universität Poznań, Studenten, Pfadfinder, Lehrer, Geistliche, Gutsbesitzer, Beamte, soziale und politische Aktivisten. Sie starben nur, weil sie Polen waren.

Polnische Staatsbürger wurden von Offizieren der deutschen Polizeiformationen - Einsatzgruppen - ermordet. Sie agierten im Rahmen einer Völkermord-Operation unter dem Tarnnamen „Tannenberg“. Die Aufgabe dieser Formationen war die physische Beseitigung der polnischen Führung in den ersten Monaten des Zweiten Weltkriegs. Ab 1940 führten die Beamten der Posener Gestapo die Liquidationsaktionen durch. Deutsche Einwohner von Zakrzewo und Umgebung waren die Täter dieser Morde.

Um die Spuren des Verbrechens zu verwischen, wurden Mitte des Jahres 1944 die Körper der Opfer von den Deutschen aus den Gräbern geholt und auf speziellen Scheiterhaufen verbrannt. Die Überreste wurden umgebettet. Die Aktion wurde vom deutschen Sonderkommando Legath im Rahmen der „Aktion 1005“ durchgeführt.

Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs wurden in den Wäldern von Pałędzie, Dąbrówka bei Zakrzewo achtzehn Massengräber gefunden und identifiziert. Einem Teil von ihnen wurde gedacht. Diese sind: das Grabfeld der Geistlichen, das Grabfeld der „sieben Gräber“, das Grabfeld der Studenten der Universität Poznań und das „vergessene Grabfeld“. Die genaue Zahl der in diesen Wäldern ermordeten Polen ist unbekannt. Es wird geschätzt, dass hier mehrere bis mehrere tausend Opfer ermordet wurden.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
Find out more
in other languages

SZLAK PAMIĘCI NARODOWEJ W LASACH ZAKRZEWSKO - PAŁĘDZKICH

KWATERA STUDENTÓW UCZELNI POZNAŃSKICH

W tym miejscu jesienią 1939 r. Niemcy dokonali jednej z wielu masowych egzekucji polskich obywateli. Podczas egzekucji las był otoczony przez miejscowych, uzbrojonych niemieckich mieszkańców Zakrzewa i okolic. Polakom zakazano wstępować do niego pod groźbą kary śmierci. W dniu mordu, od strony dzisiejszej ulicy Gajowej w Zakrzewie, wjechały do lasu samochody ciężarowe, eskortowane przez samochody osobowe. Prowadzili je funkcjonariusze SS.

Polskim więźniom w lesie nakazano wysiąść z samochodów i powiązanych prowadzono nad wcześniej wykopany przez niemieckich mieszkańców Zakrzewa i okolic dół śmierci. Ofiary musiały się rozebrać, a następnie funkcjonariusze SS i SD zabijali je z krótkiej broni strzałami w tył głowy. Mogiła została przez sprawców starannie zasypana i zamaskowana roślinnością. Zabrane ofiarom przed ich rozstrzelaniem rzeczy osobiste (ubrania i kosztowności) dzielono pomiędzy uczestników egzekucji.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej w lasach Pałędzie, Dąbrówka k. Zakrzewa odnaleziono i zidentyfikowano osiemnaście masowych mogił. **W tym miejscu odkryto jedną mogiłę z prochami zamordowanych Polaków.** Miała ona 7 metrów długości. Wiosną 1968 r. przeprowadzono tutaj ekshumację. Odnaleziono jedynie drobne fragmenty kości. Pozostałe szczątki zostały spalone przez Niemców w 1944 r. 10 maja 1971 r. z inicjatywy Zrzeszenia Studentów Polskich przy Akademii Medycznej w Poznaniu doszło do odstonięcia pomnika. Przez współczesnych, grób ten został symbolicznie nazwany „Kwaterą Studentów Uczelni Poznańskich” z uwagi na informacje o odnalezieniu w tym miejscu w okresie okupacji niemieckiej czapek studenckich z okresu II Rzeczypospolitej.

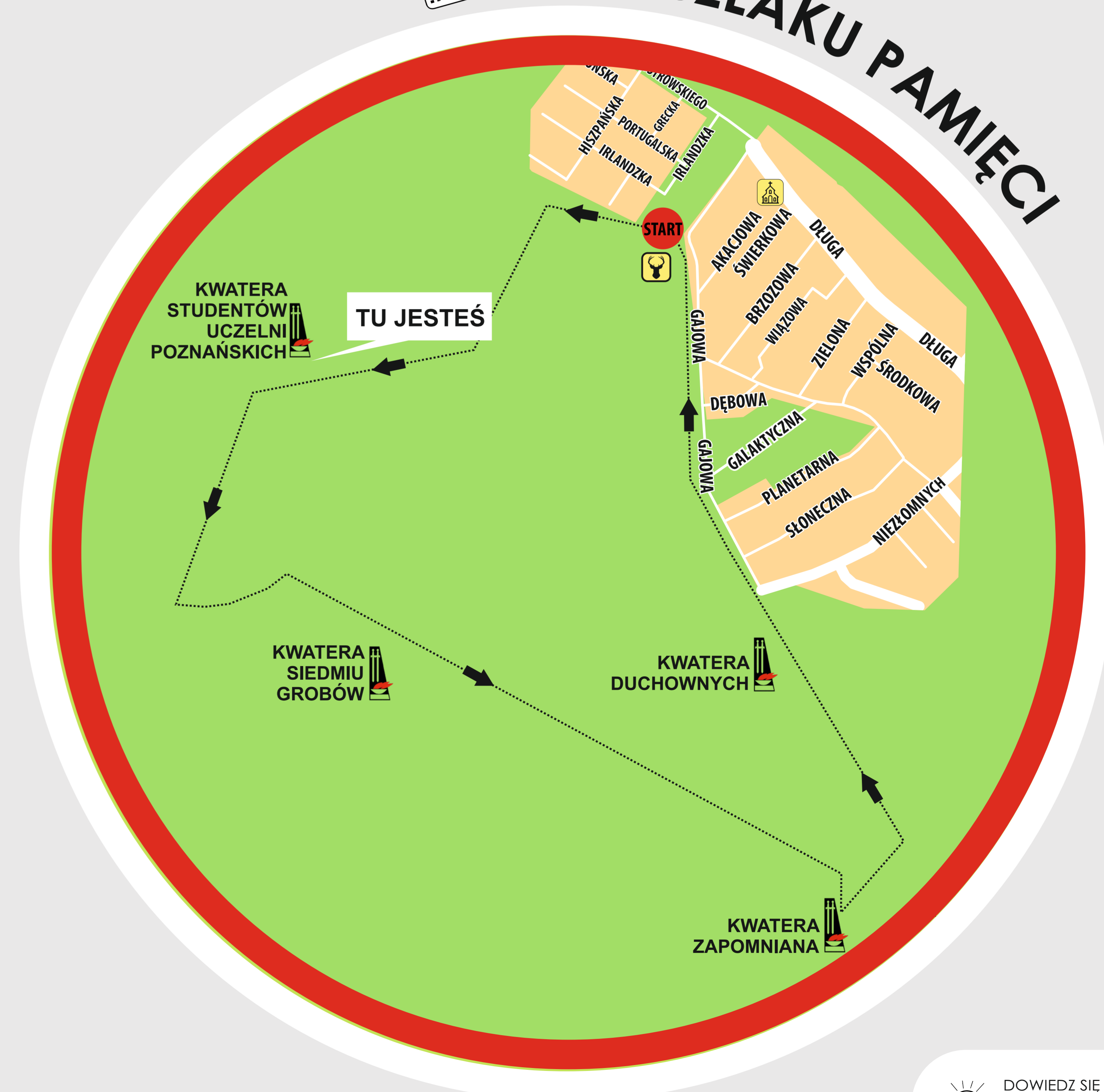
Inne Miejsca Pamięci w tym Lesie:

- Kwatera Siedmiu Grobów
- Kwatera Duchownych
- Kwatera Zapomniana

W tych lasach w latach 1939 – 1942 niemieccy okupanci w masowych egzekucjach zamordowali kilka tysięcy przedstawicieli polskich warstw przywódczych z Wielkopolski. Byli to: powstańcy wielkopolscy, profesorowie Uniwersytetu Poznańskiego, studenci, harcerze, nauczyciele, księża, ziemianie, urzędnicy, działacze społeczni i polityczni. Dokładna liczba pomordowanych nie jest znana z uwagi na tajny charakter egzekucji i zatarcie przez Niemców w 1944 r. śladów swoich zbrodni. Zginęli tylko dlatego, że byli Polakami.

MAPA SZLAKU PAMIĘCI

GMINA
DOPIEWO

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

SZLAK PAMIĘCI NARODOWEJ W LASACH ZAKRZEWSKO - PAŁĘDZKICH

KWATERA SIEDMIU GROBÓW

W tym miejscu jesienią 1939 r. Niemcy dokonali kilku tajnych egzekucji. W tym czasie las otoczony był przez miejscowych, uzbrojonych niemieckich mieszkańców Zakrzewa i okolic. Polakom zakazano wstępowania do niego pod groźbą kary śmierci. W dniu rozstrzeliwań od strony dzisiejszej ulicy Gajowej w Zakrzewie wjeżdżało do lasu od dwóch do sześciu samochodów ciężarowych, eskortowanych przez samochody osobowe. Prowadzili je funkcjonariusze SS. Kolumna samochodów z więźniami każdorazowo wyruszała z Fortu VII w Poznaniu, trasami przez Ławicę lub Lusowo do Zakrzewa.

Polskim więźniom nakazano w lesie wysiąść z samochodów i powiązanych prowadzono nad doły śmierci, uprzednio wykopane przez niemieckich mieszkańców okolicznych miejscowości. Ofiary musiały się rozebrać, a następnie funkcjonariusze SS i SD zabijali je z krótkiej broni strzałami w tył głowy. Mogiły były przez sprawców starannie zasypywane i maskowane roślinnością. Zabrane ofiarom przed ich rozstrzelaniem rzeczy osobiste (ubrania i kosztowności), składowano w magazynach u niemieckich gospodarzy i następnie dzielono między uczestników egzekucji.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej w tych lasach odnaleziono i zidentyfikowano osiemnaście masowych mogił.

W tym miejscu odkryto siedem masowych mogił z prochami zamordowanych Polaków:

- **Mogiła I** (18 metrów długości)
- **Mogiła II** (11 metrów długości)
- **Mogiła III** (15 metrów długości)
- **Mogiła IV** (14 metrów długości)
- **Mogiła V** (9 metrów długości)
- **Mogiła VI** (19 metrów długości)
- **Mogiła VII** (10 metrów długości)

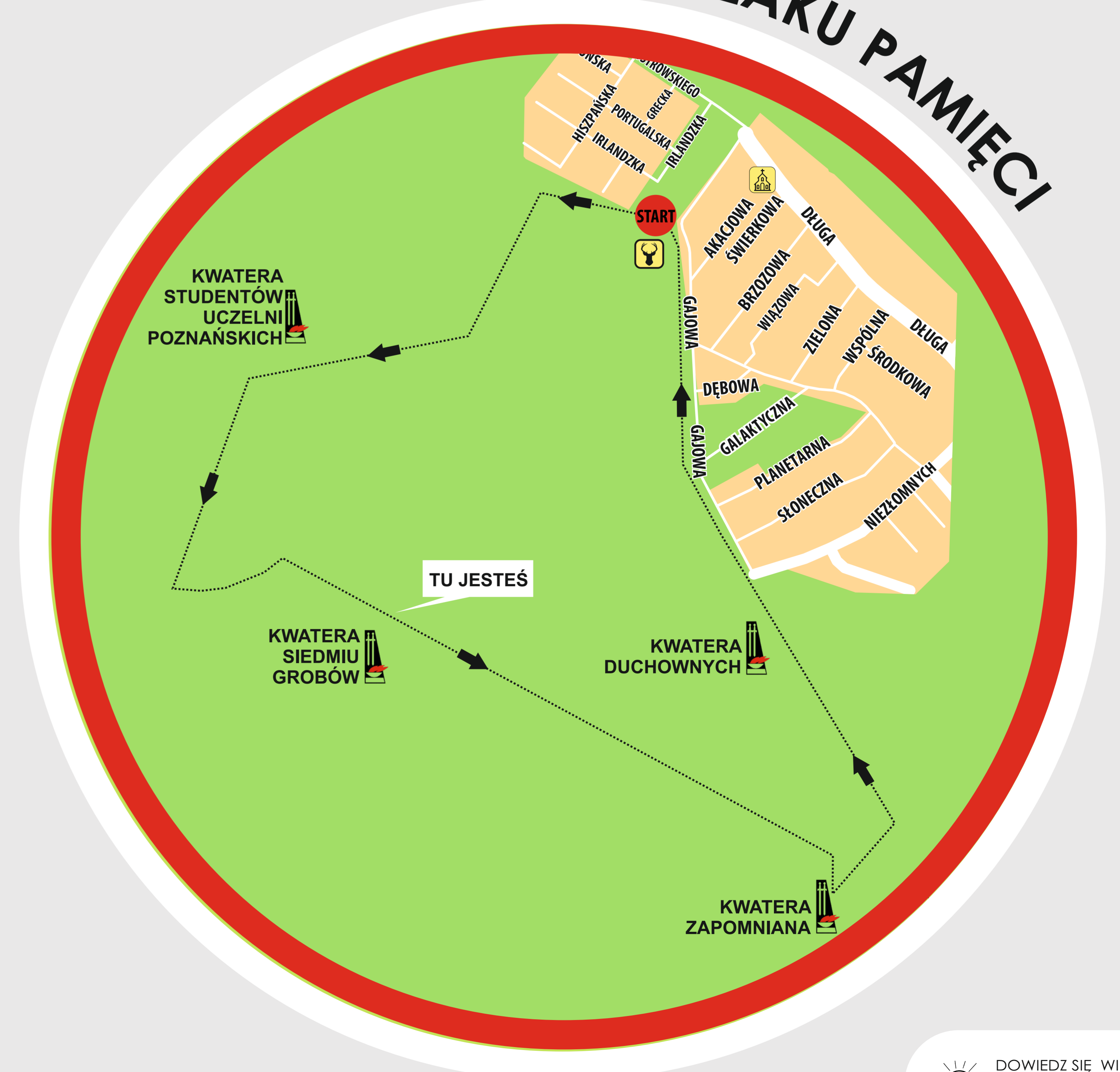
Inne Miejsca Pamięci w tym Lesie:

- Kwatera Studentów Uczelni Poznańskich
- Kwatera Duchownych
- Kwatera Zapomniana

W tych lasach w latach 1939 – 1942 niemieccy okupanci w masowych egzekucjach zamordowali kilka tysięcy przedstawicieli polskich warstw przywódczych z Wielkopolski. Byli to: powstańcy wielkopolscy, profesorowie Uniwersytetu Poznańskiego, studenci, harcerze, nauczyciele, księża, ziemianie, urzędnicy, działacze społeczni i polityczni. Dokładna liczba pomordowanych nie jest znana z uwagi na tajny charakter egzekucji i zatarcie przez Niemców w 1944 r. śladów swoich zbrodni. Zginęli tylko dlatego, że byli Polakami.

MAPA SZLAKU PAMIĘCI

GMINA
DOPIEWO

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

SZLAK PAMIĘCI NARODOWEJ W LASACH ZAKRZEWSKO - PAŁĘDZKICH

KWATERA ZAPOMNIANA

W tym miejscu w latach 1939 – 1942 niemieccy okupanci przeprowadzili szereg masowych i tajnych egzekucji polskich obywateli. W tym czasie las był otoczony przez miejscowych, uzbrojonych niemieckich mieszkańców Zakrzewa i okolic. Polakom zakazano wstępować do niego pod groźbą kary śmierci. W dniu mordy, od strony dzisiejszej ulicy Niezłomnych w Zakrzewie, wjechały do lasu samochody ciężarowe, eskortowane przez samochody osobowe. Prowadzili je funkcjonariusze SS.

Egzekucji dokonywano kilka razy w tygodniu. Polskim więźniom w lesie nakazano wysiść z samochodów i powiązanych prowadzono nad dół śmierci, wcześniej wykopany przez niemieckich mieszkańców Zakrzewa i okolic. Ofiary musiały się rozebrać, a następnie funkcjonariusze SS i SD zabijali je z krótkiej broni strzałami w tył głowy. Mogiły zostały starannie zasypane i zamaskowane roślinnością przez sprawców. Zabrane ofiarom przed rozstrzelaniem rzeczy osobiste (ubrania i kosztowności) składowano w magazynach u niemieckich gospodarzy i w późniejszym czasie dzielono między uczestników egzekucji.

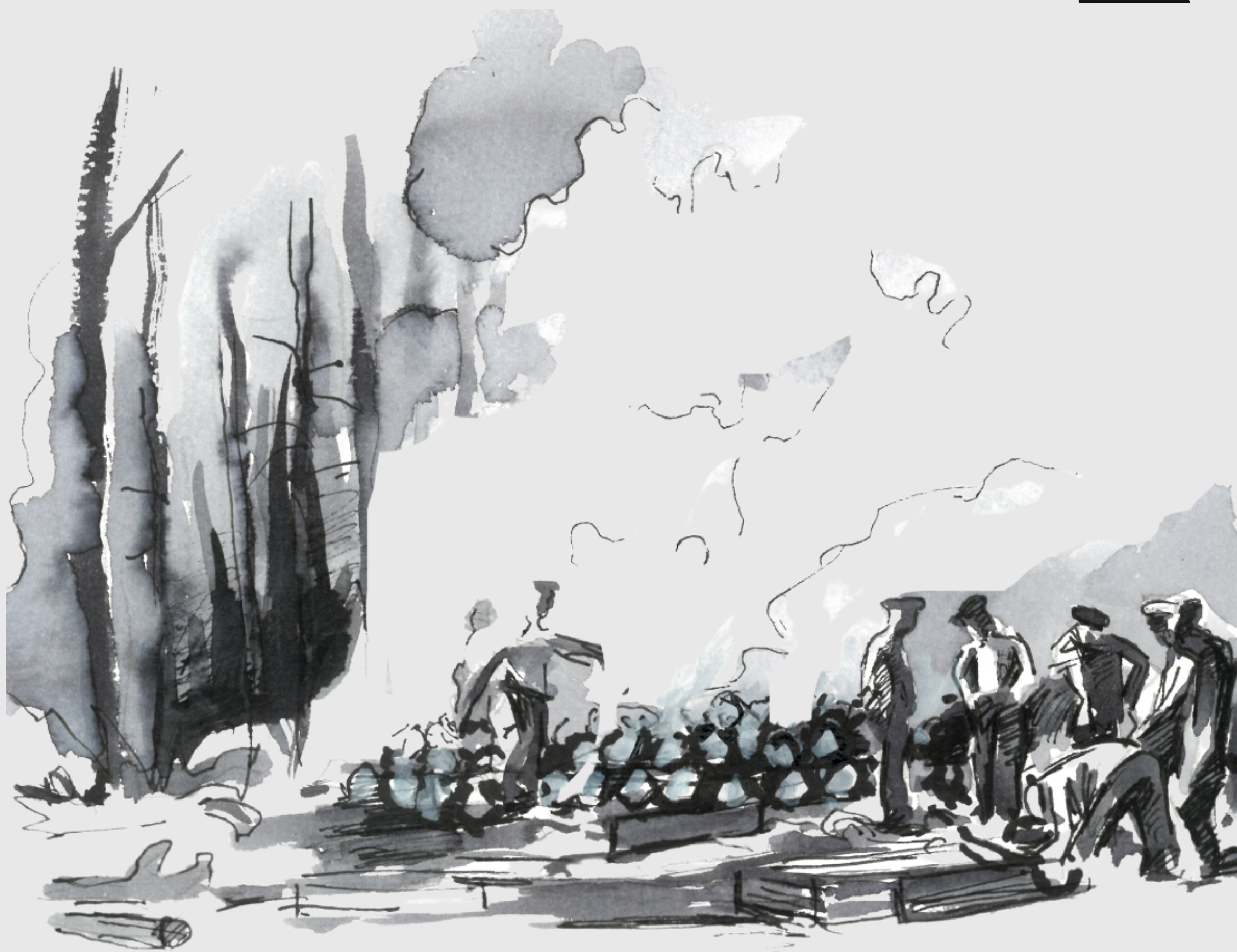
Po zakończeniu drugiej wojny światowej w tych lasach odnaleziono i zidentyfikowano osiemnaście masowych mogił. **W tym miejscu odkryto dziewięć masowych mogił z prochami zamordowanych Polaków.** Z biegiem lat ich lokalizacja uległa zapomnieniu, dlatego kwatera ta została nazwana „Kwaterą Zapomnianą”.

- **Mogiła I** (8 metrów długości)
- **Mogiła II** (12 metrów długości)
- **Mogiła III** (6 metrów długości)
- **Mogiła IV** (14 metrów długości)
- **Mogiła V** (10 metrów długości)
- **Mogiła VI** (5 metrów długości)
- **Mogiła VII** (12 metrów długości)
- **Mogiła VIII** (8 metrów długości)
- **Mogiła IX** (9 metrów długości)

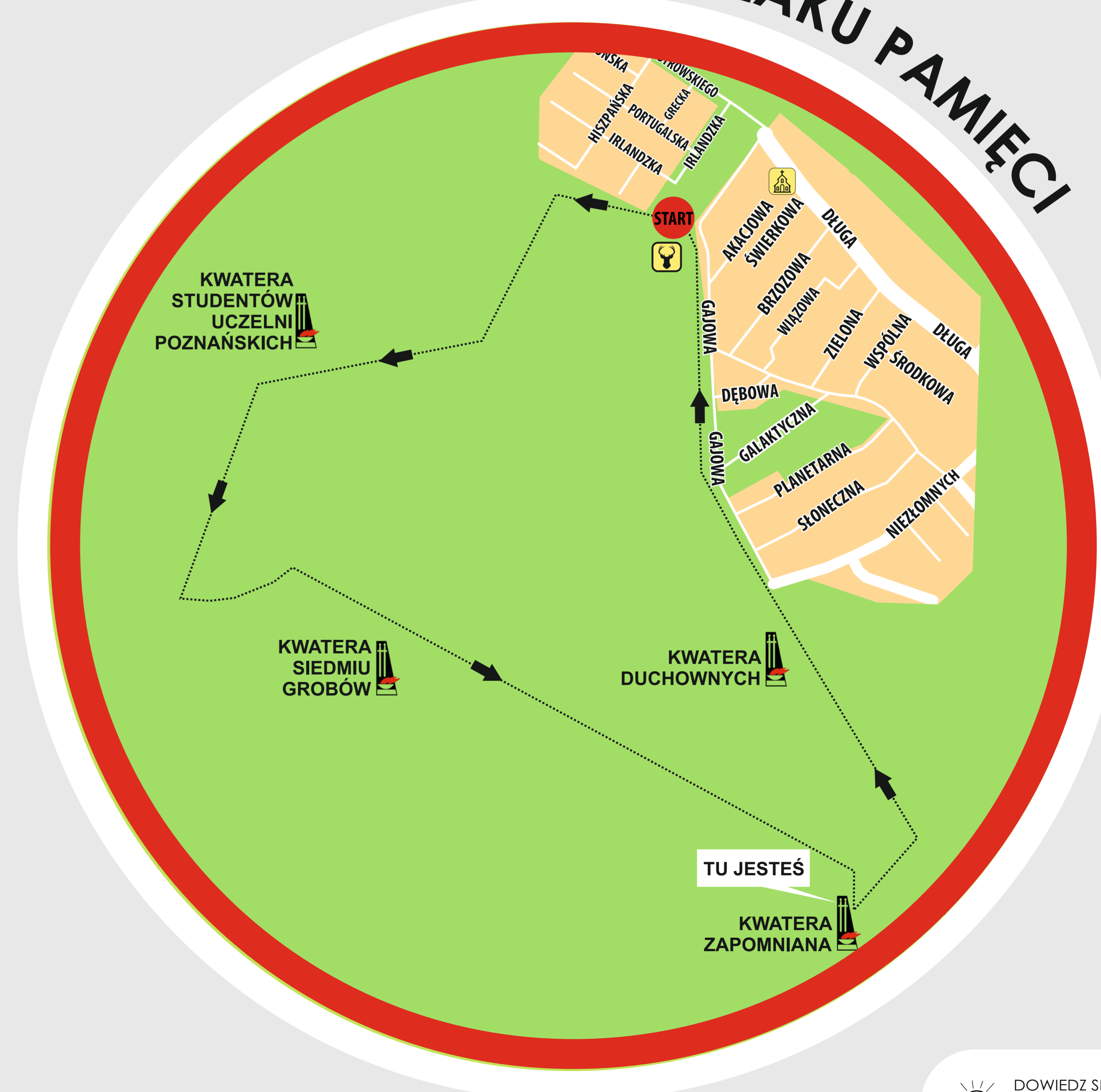
Inne Miejsca Pamięci w tym Lesie:

- Kwatera Studentów Uczelni Poznańskich
- Kwatera Duchownych
- Kwatera Siedmiu Grobów

W tych lasach w latach 1939 – 1942 niemieccy okupanci w masowych egzekucjach zamordowali kilka tysięcy przedstawicieli polskich warstw przywódczych z Wielkopolski. Byli to: powstańcy wielkopolscy, profesorowie Uniwersytetu Poznańskiego, studenci, harcerze, nauczyciele, księża, ziemianie, urzędnicy, działacze społeczni i polityczni. Dokładna liczba pomordowanych nie jest znana z uwagi na tajny charakter egzekucji i zatarcie przez Niemców w 1944 r. śladów swoich zbrodni. Zginęli tylko dlatego, że byli Polakami.

MAPA SZLAKU PAMIĘCI

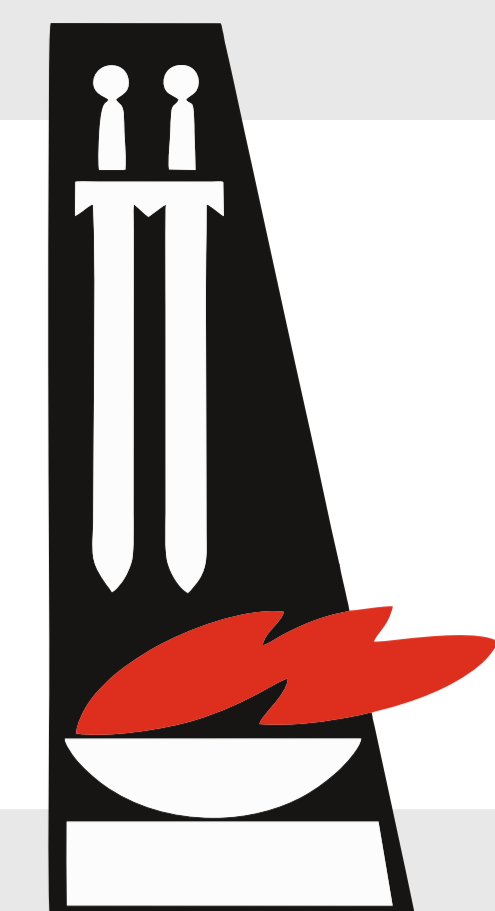
GMINA
DOPIEWO

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

SZLAK PAMIĘCI NARODOWEJ W LASACH ZAKRZEWSKO - PAŁĘDZKICH

KWATERA DUCHOWNYCH

W tym miejscu wczesną jesienią 1939 r. Niemcy dokonali pierwszej masowej egzekucji w tych lasach. Został on otoczony przez miejscowych, uzbrojonych niemieckich mieszkańców Zakrzewa i okolic. Polakom zakazano wstępowania do niego pod groźbą kary śmierci. W dniu mordu wjechały do lasu, od strony dzisiejszej ulicy Niezłomnych w Zakrzewie, dwa samochody osobowe i jeden samochód ciężarowy z więźniami.

Polskim więźniom w lesie nakazano wysiąść z samochodów i powiązanych prowadzono nad dół śmierci - jedyny, który wykopali polscy robotnicy. Pozostałe doły w tym lesie kopali miejscowi Niemcy. Ofiary musiały się rozebrać, a następnie funkcjonariusze SS zabijali je z krótkiej broni strzałami w tył głowy. Mogiła została przez sprawców starannie zasypana i zamaskowana roślinnością. Zabrane ofiarom przed ich rozstrzelaniem rzeczy osobiste (ubrania i kosztowności) dzielono pomiędzy uczestników egzekucji.

Bezpośrednimi sprawcami tego mordu byli funkcjonariusze SS i SD wchodzący w skład specjalnej grupy operacyjnej – Einsatzgruppe VI, a ofiarami polscy więźniowie niemieckiego obozu koncentracyjnego – Fort VII w Poznaniu. Jedną z mieszanek Zakrzewa, będąca bezpośrednim świadkiem tego „transportu śmierci”, zeznała po zakończeniu drugiej wojny światowej, że słyszała 37 pojedynczych strzałów.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej w lasach Pałędzie, Dąbrówka k. Zakrzewa odnaleziono i zidentyfikowano osiemnaście masowych mogił. **W tym miejscu odkryto jedną mogiłę z prochami zamordowanych Polaków.** Miała ona 7 metrów długości. Grób ten został symbolicznie nazwany „Kwaterą Duchownych” z uwagi na informacje o odnalezieniu w tym miejscu, w okresie okupacji niemieckiej, elementów stroju duchownych katolickich.

Inne Miejsca Pamięci w tym Lesie:

- Kwatera Studentów Uczelni Poznańskich
- Kwatera Zapomniana
- Kwatera Siedmiu Grobów

W tych lasach w latach 1939 – 1942 niemieccy okupanci w masowych egzekucjach zamordowali kilka tysięcy przedstawicieli polskich warstw przywódczych z Wielkopolski. Byli to: powstańcy wielkopolscy, profesorowie Uniwersytetu Poznańskiego, studenci, harcerze, nauczyciele, księża, ziemianie, urzędnicy, działacze społeczni i polityczni. Dokładna liczba pomordowanych nie jest znana z uwagi na tajny charakter egzekucji i zatarcie przez Niemców w 1944 r. śladów swoich zbrodni. Zginęli tylko dlatego, że byli Polakami.

MAPA SZLAKU PAMIĘCI

